

Сүт бездерін өзін-өзі тексеру

Сүт безінің қатерлі ісігін уақытылы анықтаудың негізгі әдістерінің бірі. Сүт бездерін өзін-өзі тексеру ай сайын, етеккір циклінің 7-12 күндерінде, ал менопауза кезінде – ай сайын бір күнде жүргізілуі керек.

Өзін-өзі диагностикалау

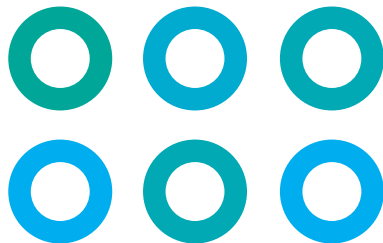
Сүт бездерін тексеру және өзін-өзі тексеру үшін ең жақсы кезең – етеккір циклінің 5-тен 7-ші күндері.

Өзін-өзі тексеру бойынша ұсыныстар

- 20 жастан – ай сайын сүт бездерін өзін-өзі тексеру;
- 35 жастан – бастапқы маммография (болашақ салыстырулар үшін эталон ретінде; ауыр отбасылық анамнез болған жағдайда 30 жастан бастау керек);
- 40 жастан – маммография сонографиямен бірге (жыл сайын).

Өзін-өзі тексеру бойынша 6 қадам

1. Іш киімді тексеру
2. Емізікпен ареоланы тексеру
3. Үш жағдайда айна алдында тексеру
4. Сүт безін үш бағытта пальпациялау
5. Душ қабылдау кезінде қосымша тексеру
6. Күнделікке жазу

Лимфа түйіндерін тексеру

Қолтық асты	Бұғана асты	Бұғана үсті
<ul style="list-style-type: none"> ■ пальпацияланады; ■ диаметрі шамамен 5 мм; ■ жұмсақ серпімді консистенцияға ие; ■ жылжымалы, ауырмайды, бір-бірімен және терімен	қалыпты жағдайда пальпация кезінде анықталмайды	

[Algorytm Samobadania Piersi] jest dostępny na licencji Creative Commons „Uznanie autorstwa - Użycie niekomercyjne 4.0 Międzynarodowe” (CC BY-NC 4.0). Pewne prawa zastrzeżone na rzecz [Stowarzyszenia AZS WSG]. Utwór powstał w ramach projektu [Edukacja samo-diagnozy raka piersi u młodzieży Kazachskiej], realizowanego przez [Stowarzyszenie AZS WSG] przy wykorzystaniu środków Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności. Zezwala się na dowolne wykorzystanie treści – pod warunkiem zachowania niniejszej informacji, w tym informacji o stosowanej licencji, posiadaczach praw oraz o projekcie [Edukacja samo-diagnozy raka piersi u młodzieży Kazachskiej]

Główny Partner Projektu:
Centrum Onkologii im. prof. F. Łukaszczyka
w Bydgoszczy

Przemiany w regionie

Қазақстан жастарын сүт безінің қатерлі ісігін өзін-өзі диагностикалауға оқыту

СҮТ БЕЗДЕРІН ӨЗІН-ӨЗІ ТЕКСЕРУ АЛГОРИТМІ

RITA бағдарламасы – «Аймақтағы өзгерістер»

Жобаны «Демократия үшін білім беру» қоры жүзеге асыратын RITA – «Аймақтағы өзгерістер» бағдарламасы аясындағы Польша-Америка Бостандық Қоры қаржыландырады

СҮТ БЕЗДЕРІН ӨЗІН-ӨЗІ ТЕКСЕРУ КОМПОНЕНТТЕРІ

Тексеру

Жағдайлар:

- қолдар дене бойымен төмен түсіріледі;
- қолдар бастың артында;
- қолдар белде.

Пальпация

- тұрған күйде;
- жатқан күйде.

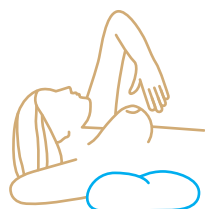
ВИЗУАЛДЫ ТЕКСЕРУ

Тексеру кезінде назар аударады:

- тері жағдайы;
- емізік пен ареоланың жағдайы;
- пальпацияланған тығыздықтың ерекшеліктері;
- аймақтық лимфа түйіндерінің жағдайы.

ПАЛЬПАЦИЯЛАУ ТЕХНИКАСЫ

Бастапқы жағдай

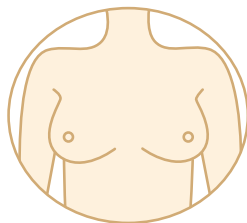

Қолдың орналасуы

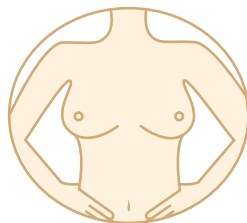
- зерттелетін жақтан қол дене бойымен бағытталған;
- қолы бастың артына жоғары бағытталған;
- қол бүйіріне бағытталған.

Барлық белгілер қарама-қарсы безбен салыстырылады

СҮТ БЕЗДЕРІН ӨЗІН-ӨЗІ ТЕКСЕРУ АЛГОРИТМІ

1 Айнаның алдында тұрып, қолдарыңызды төмен түсіріңіз, кеуделердің сыртқы түрін және емізіктердің түсін бағалаңыз.

2 Тексеруді қолдарыңызды жоғары көтеріп қайталаңыз. Алдымен алдыңғы жағынан, содан кейін екі жағынан қараңыз.

3 Сол қолыңызды бастың артына қойып, оң жақпен сол жақ сүт безін басып зерттеңіз: ісіну мен тығыздыққа назар аударыңыз.

4 Зерттеуді жоғарғы жақтан бастап және сағат тілі бойынша қозғалу керек. Оң жақ сүт безімен де тексеруді қайталаңыз.

5 Емізді екі саусақпен қысыңыз. Сұйықтықтың бар жоғын тексеріңіз.

6 Жатқан күйде бездің жоғарғы жағынан бастап зерттеуді қайталаңыз.

7 Безді айналмалы қозғалыстармен басыңыз. Ісіну мен тығыздықтың жоқ екеніне көз жеткізіңіз.

8 Қолтық астын зерттеңіз. Лимфа түйіндерінің ұлғаймауына көз жеткізіңіз.

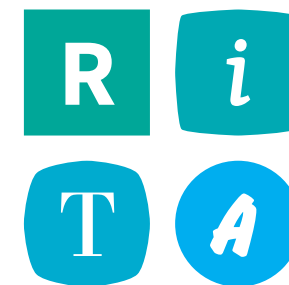
Неге көңіл аудару керек?

Тексеру

- сүт бездерінің мөлшері, пішіні және симметриясы;
- тері астындағы тамырлардың жағдайы;
- түсінің өзгеруі (пигментация, қызару, тартылу немесе дөңес аймақтар);
- лимон қабығы түріндегі тері; емізік пен ареола терісінің бетінің өзгеруі (жаралар мен жарықтардың болуы);
- емізіктің пішіні мен орналасуының өзгеруі (емізік ұшының тартылуы немесе шамадан тыс шығуы, емізіктің қалыпты осыған ауытқуы).

Пальпация

- без қалыңдығындағы тығыздық;
- емізіктен сұйықтықтың шығуы;
- ісік түзілуінің болуы;
- ауыру;
- сүт безі тері аймақтарының ісінуі.

Przemiany w regionie